

INTERNATIONAL

FEDERATION

โรงเรียนพร้อมรับภัยพิบัติ

School Based Disaster Risk Reduction :SBDRR

**สำนักงานบรรเทาทุกข์และประนามโยพิทักษ์ สภากาชาดไทย
ร่วมกับ**

**สหพันธ์สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ(IFRC)
องค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (USAID) โดย
ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานช่วยเหลือภัยพิบัติแห่ง
สหรัฐอเมริกา (Office of United States Foreign Disaster Assistance:
OFDA) และ OFDA-USAID**

โรงเรียนพร้อมรับภัยพิบัติ

ภายใต้โครงการเสริมสร้างศักยภาพความพร้อมรับภัยพิบัติ

โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยเช่นเดียวกับชุมชน เพื่อให้โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติ จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการจัดทำแผนโรงเรียนพร้อมรับภัยพิบัติ ให้สอดคล้องกับชุมชน ดังนั้นจึงได้ดำเนินโครงการโรงเรียนพร้อมรับภัยพิบัติ ภายใต้โครงการเสริมศักยภาพด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ จำนวน 10 โรงเรียน โดยกิจกรรมในโรงเรียนมุ่งเน้นให้โรงเรียนมีคณะกรรมการโรงเรียนพร้อมรับภัยพิบัติ และคณะกรรมการไปจัดทำแผนโรงเรียนพร้อมรับภัยพิบัติต่อไป กิจกรรมที่ดำเนินโครงการโรงเรียนพร้อมรับภัยพิบัติ ประกอบด้วย

ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมโรงเรียนพร้อมรับภัยพิบัติ (1)

1. ปฐมนิเทศผู้บริหาร ครู
2. จัดตั้งคณะกรรมการโรงเรียนปลอดภัย (ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย ฝ่ายค้นหาผู้ภัยและปฐมพยาบาล ฝ่ายอพยพ ฝ่ายรักษาความสงบ)
3. จัดการอบรมเด็กนักเรียน ทั้งสภานักเรียน คณะกรรมการโรงเรียนปลอดภัย เด็กนักเรียนที่ครูพิจารณาว่าเหมาะสม
  - ความรู้เกี่ยวกับสามเสาหลัก
  - ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภัย
  - VCA อบรมและฝึกปฏิบัติเรื่องมือ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมโรงเรียนพร้อมรับภัยพิบัติ (2)

VCA in School

- แผนที่เดินดิน จัดทำแผนที่ สำรวจจุดปลอดภัย จุดเสี่ยง
- ประวัติการเกิดภัย (อุทกภัย) ของโรงเรียนและชุมชน
- ปฏิทินฤดูกาล ธร
- ต้นไม้ปัญหา

ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมโรงเรียนพร้อมรับภัยพิบัติ (3)

4. จัดทำแผนโรงเรียนพร้อมรับภัยพิบัติ วางแผนจัดทำมาตรการบรรเทาภัยหรือการเตรียมพร้อมรับภัย

5. ดำเนินการเตรียมพร้อมรับภัยตามสามเสาหลัก

- สิ่งอำนวยความสะดวก ปลอดภัย /ด้านโครงสร้าง

กิจกรรมปรับภูมิทัศน์ (5 ส), ซ่อมแซมอุปกรณ์ สิ่งปลูกสร้างที่ชำรุด

- การจัดการภัยพิบัติในรร. คณะกรรมการฯ จัดทำแผน Flow ปฏิบัติ ทะเบียนนร.

- การศึกษาด้านการลดความเสี่ยงและการฟื้นตัว จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ บอร์ดนิทรรศการความรู้ เสี่ยงตามสาย

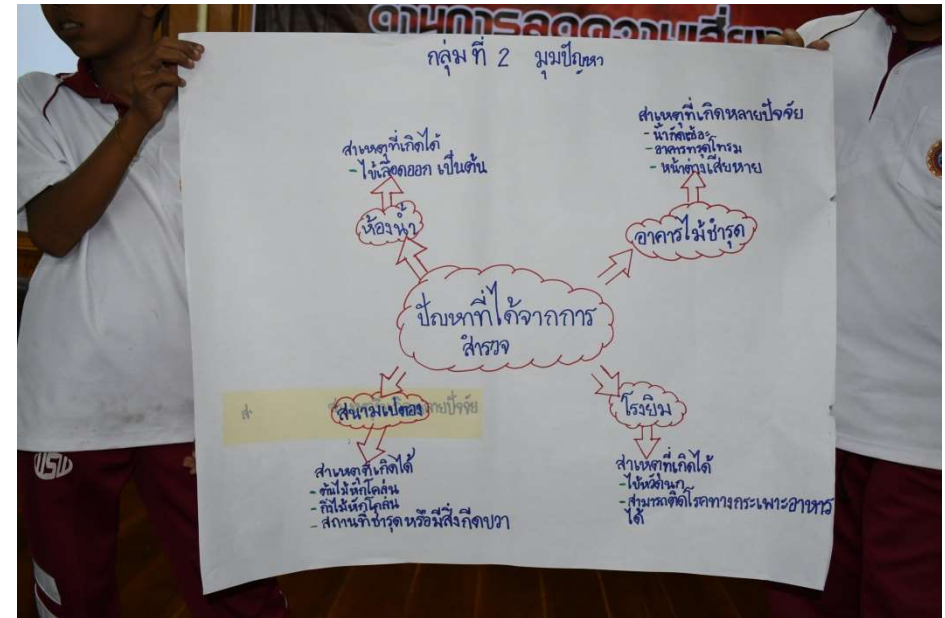
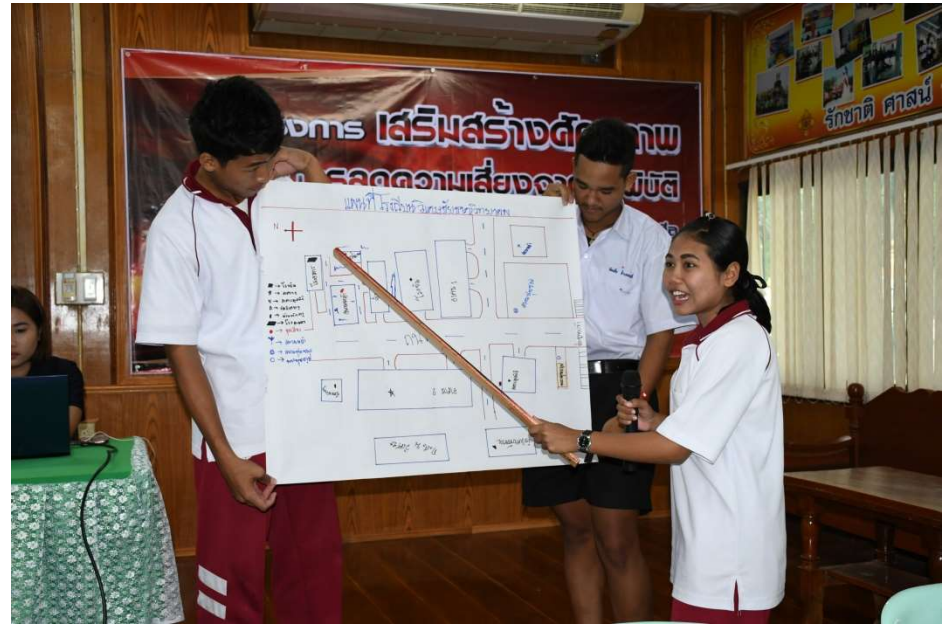
ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมโรงเรียนพร้อมรับภัยพิบัติ (4)

6. ฝึกซ้อมการรับมือสถานการณ์ภัยพิบัติ

ฝึกซ้อมร่วมกับชุมชน

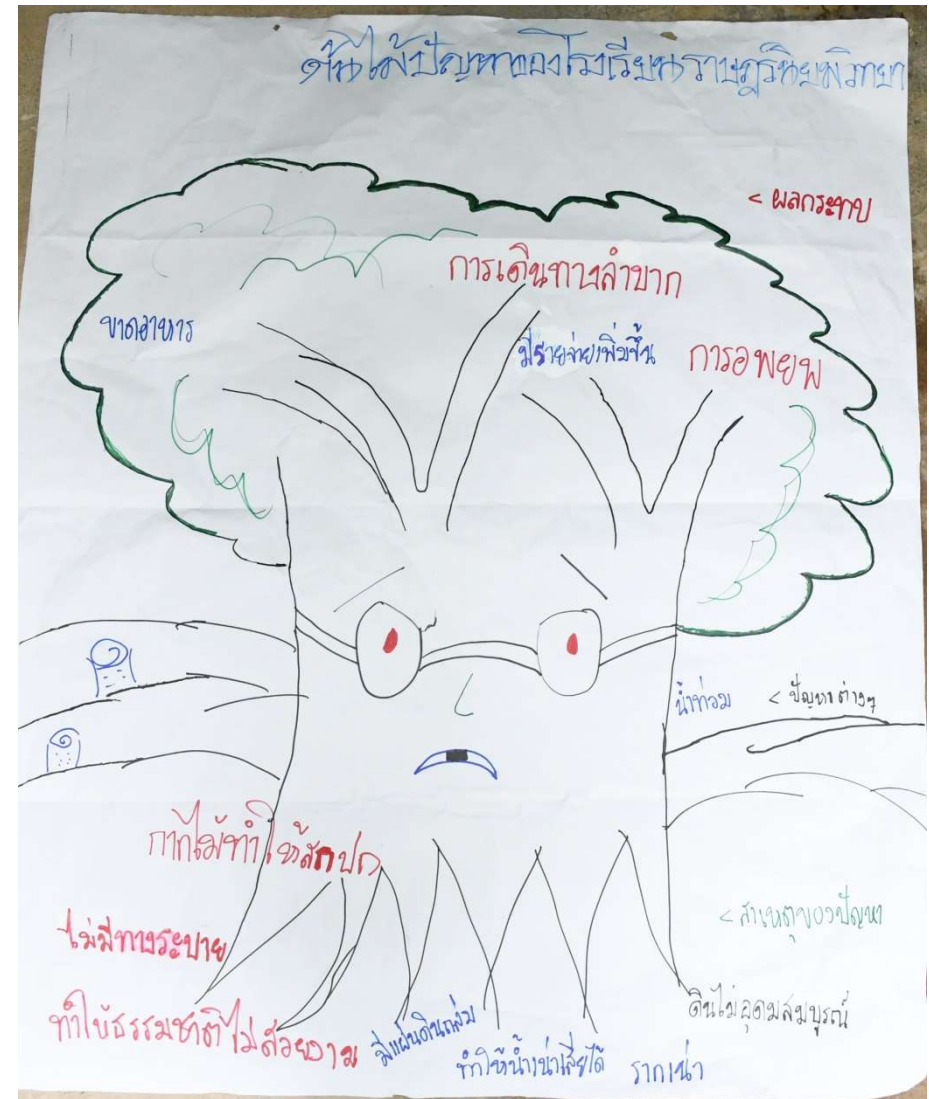
การประเมินผลและส่งมอบโรงเรียนดำเนินการร่วมกับส่ง
มอบชุมชน

กิจกรรมอบรมนักเรียน

กิจกรรมลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Mitigation) ในโรงเรียน ภายใต้โครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

1. กิจกรรมทำความสะอาดโรงเรียน

- อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติ และวิธีการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ
- ทำความสะอาดสนามรอบ ๆ โรงเรียน โดยการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ ตัดหญ้า ปรับแต่งบริเวณสนามหน้าตึกและทางเดิน

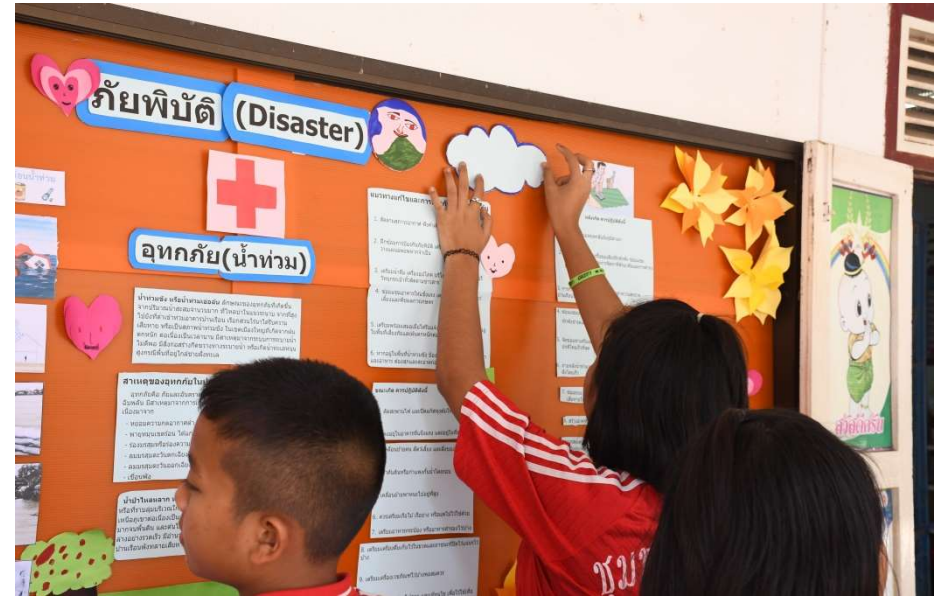

2. กิจกรรมทำบอร์ดความรู้เรื่องภัยพิบัติ

- ทำบอร์ดประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ด้านภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่
- เพื่อให้เด็กได้ค้นหามีภัยอะไรบ้างที่ส่งผลกระทบต่อโรงเรียน
- ทำแนวทางปฏิบัติตัวเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้น

ผลสำเร็จของการดำเนินโครงการ

- โรงเรียนได้รับประสบการณ์ในการดำเนินการโรงเรียน
พร้อมรับภัยพิบัติ การรับทราบแนวคิดโรงเรียนปลอดภัย
การสร้างความตระหนักในการเตรียมพร้อมรับภัยและ
ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ **DRR** เช่น การรับมือกับการ
เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การดำเนินการลดความ
เสี่ยงตามกรอบเซนได การปฐมพยาบาล เป็นต้น
- นร ได้ความรู้เรื่องการสร้างมาตรการป้องกันความเสี่ยง
ในโรงเรียน

ปัญหา อุปสรรคการดำเนินโครงการ

- วิธีการคัดเลือกกร.ร. ดำเนินการไม่เหมาะสม
- **SBDRR** ยังไม่ประกาศเป็นนโยบายชัดเจนของ
กระทรวงศึกษาธิการทำให้หลายโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือ
- ตัวชี้วัดร.ร. มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้มีผู้ให้ความร่วมมือ
จริงจางน้อย
- ความร่วมมือจากครูยังไม่มาก
- ศักยภาพของทีมงานยังไม่มากพอ ขาดการเตรียมพร้อมก่อน
ดำเนินโครงการ มองภาพไม่ออกว่าจะดำเนินการแค่ไหน อย่างไร
เป้าหมายหลักควรเป็นครูหรือนักเรียน
- ขาดการ **RANKING** (ระบุแล้วว่าเป็นอุทกภัยตามโครงการ)

ปัญหา อุปสรรคการดำเนินโครงการ

- การระบุบทบาทของโครงการ ไม่สอดคล้องกับลักษณะการตอบโต้ภัยจริง เช่น การอพยพ ทำให้ รร ไม่เห็นด้วยในการซ้อมแผนอพยพ
- กำหนดการดำเนินโครงการไม่สอดคล้องกับปฏิทินการศึกษา ระยะเวลาในการดำเนินงานยาวนานทำให้คณะกรรมการฯ จบการศึกษาก่อนโครงการจบส่งผลให้งานหยุดชะงัก
- **SBD RR BOX** ที่กำหนดมาแล้วไม่ตรงกับความต้องการในการเตรียมพร้อมรับมือภัยจริงของ รร

